

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-néca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Ravasz György.

Ravasz László püspöknek édesatyja 56-éves korában Bánffyhunyon e hó folyamán meghalt és ott temették el Kalotaszeg vidékének nagy részvéte mellett.

A gyászistentisztelet után azt kérdezte tőlem egyik kolozsvári barátom, hogy miké-

pen is magyarázható,

hogy egy csendes vissza-

vonultságban élő, nyu-

galmazott tanárnak halála

ilyen általános részvétet

előcszít a széles falusi

ömegek lelkében? Azt

feleltem, hogy a falu

népe a munkás, csendes

életet, a tiszta szellemű

szelvényi hajlékot sokkal

jobban tudja szeretni,

szentelni, megbecsülni,

mintahogy azt rendsze-

re gondolják az embé-

re. A falu népe valóban

hiszti, hogy tiszta

szelvény nélkül nincsen

szelvény közélet. Szerepel-

és szónokolhat, sőt külső

szereket is érhet el egy

szelvény, ügyes, han-

szelvény ember a falu közle-

szelvény, de sohasem fogják igazán, lélekből tisz-

szelvény és szeretni, ha évek tapasztalatai alap-

szelvény meg nem tudják állapítani róla, hogy az

szelvény ember tisztos életét éli becsületes hajlé-

szelvény falain belül.

Ilyen csendes, munkás, tisztos életet élt

szelvény mint negyven esztendőn keresztül

szelvény Bánffyhunyon Ravasz György s ez a ma-

gyarázata annak, hogy bár sohasem volt szereplő közéleti ember, halkán kimondott szavai-
val irányító hatást gyakorolt és egyszerű há-
zát tisztelet és megbecsülés vette körül min-
dig. Ennek a megbecsülésnek és tiszteletnek
megnyilatkozása volt az a bensőséges részvét-
től áthatott temetés.

Ravasz György.

Ravasz László püspök,

1932. október 2-án „Az

öregség művészete“ — cí-

men egy gyönyörű prédikációt tartott, amelyben

arról beszélt, hogy milyen

is az igazán szép és áldott

öreg kor és miben áll az

a művészet, amely által

az ember széppé teheti

életének alkonyatát? Meg-

kapó prédikációjában így

jellemzi a szép öregséget:

„Az öregségnek a nagy

kiváltsága az, hogy min-

dent megért, de elsősor-

ban az ifjúságot. Jellem-

vonása a bizalom, amely-

lyel saját gyermekei sze-

mébe tekint és az a fele-

lősség, amelyet érettlük

hordoz. Az öregség termé-

szetszerűleg egy bizonyos felsőbbiség-érzés,
mert pátriarchalitással jár, de ez csak akkor
viselhető el, ha a pátriarcha nemesak úr, ha-
nem atya is, ki mindenek felett a fiára
büszke.“ Majd így jellemzi az öreg kor meg-
állapodott szépségét: „Szép az öregségben az,
hogy kinek-kinek jelleme, életének külső és
belső alkata véglegesen kialakul benne. Niaca

meg a forma keresésének ideges zaklatottsága, az elhelyezkedés iránti nyugtalan érdeklődés, nem kell tusázni és dönteni afelett, hogy mit kezdjen, hová építsen, merre induljon, mert a nagy alapvető döntéseken már régen túl van s most élete eredményeit látja maga előtt kibontakozni. Ez a végleges kialakulás, megállapodás, az életműnek befejezése és nyugalma az, ami az öregségnek állandóságot, nagyszerűséget ad és felemeli az emberi életnek legnagyobb magasságaiba.

Mi azt gondoljuk, hogy Ravasz László akaratlanul is a predikáció belső tanulságait és igazságait bölcs életű édesapjának szeméből olvasta ki. Boldog gyermek, aki érez valamit abból az örömből, amely reá sugárzik egy olyan munkás életű nemes öreg embernek szeméből, aki mindennekfelett, mint e predikáció mondotta, a fiára büszke és boldog apa, aki büszke lehet a fiára.

A világ zajától elvonulva, csendes vissza-

vonultságban éltek Ravasz György és a felesége s minden örömük és gyönyörűségük gyermekeik voltak, Ravasz László és leánytestvére, Muzsy János hódmezővásárhelyi tanárnak a hitvese. A szerény, egyszerű házat a Ravasz György által gondozott virágoskert és az általa ültetett és ápolt gyümölcsös-kert vette körül. Akkor volt igazán boldog az a ház, amikor időnként felverte a csendet a játékos unokák vidám kacagása, amikor a nagy szobában a kerek asztalt körülülte a hazatérő gyermekek és unokák népes serege.

A bánffyhungyadiak sokszor elhaladtak a csendes ház előtt és titokban megemelték a lapjukat a bölcs öreg ember előtt, aki hangszó nélkül tanította őket egy életen keresztül arra a predikációra, amelyet szép szavakkal azután a fia mondott el, tanította őket a szép és áldott öregség művészetére.

Vásárhelyi János.

Már a genfi ígéretekben sem bizhatunk?

A különböző kormányok, főleg választások idején, nem fukarkodtak az itt élő kisebbségeknek tett ígéréteikkel, amelyek azonban, sajnos, csak ígéretek maradtak. Elhangzottak anélkül, hogy az arra illetékesek az ígéretek megtartására gondoltak volna. Ezt már régen tudjuk. De arra a szomorú tapasztalatra csak újabban jutottunk, hogy még azoknak az ígéreteknek a teljesítésére sem számíthatunk, amelyeket a kisebbségek védelmére hivatott Nemzetek Szövetsége előtt Genfben tesznek a kormányok.

Öt esztendő óta sok szó esett már a Csik-megyeyi Magánjavak név alatt ismert közvagyonról, amely a csiki székely volt határőr családok leszármazóinak a tulajdona és a csiki székelyek mivelődési és gazdasági céljait volt hivatva szolgálni. Hatalmas vagyon volt. Számos városi ingatlan, hatvankét ezer hold erdei birtok, egyéb értékek, amelyeket a békeidőben 106 millió aranykoronára becsültek, ami ma lejjebb milliárdoknak felel meg. Ezt a nagy vagyont a kormány 1923-ban elvette teljes egészében. Elvette pedig azon az alapon, hogy a bukaresti Agrárbizottság azt állapította meg, hogy ezt a vagyont a csiki székelyek csak használatra bírták, annak tulajdonosa azonban a magyar állam volt. Allami vagyon-

létén, az uralom változással a román állam szállt át.

Az érdekelték meg voltak győződve arról, hogy a bukaresti Agrárbizottságnak az megállapítása, amely szerint a vagyon állami tulajdon lett volna, léves s ennél fogva a vagyon elvételének nem volt jogos alapja. Után a vagyon visszaszerzésére idebent a lépéseik eredménytelenek maradtak. Idővel júliusában panasszal fordultak a Nemzetek Szövetségéhez. Azt panaszolták, hogy az országukat elvette a kormány, ellenben azonos eredetű és jogi jellegű karánsebes-naszódi román határőr vagyonokat meghagyta a román határőr családok leszármazóinak tulajdonában, tehát hátrányosan bánt a csiki magyar kisebbséggel. Azok a meghagyott román vagyonok összesen 613 ezer holdat tettek ki, vagyis majdnem tízszer akkorák, mint a csiki székely közvagyon.

Több mint három éven át tárgyalt a Nemzetek Szövetsége a beadott panaszról, végül 1932. szeptemberében, elfogadva a román kormány ajánlatát, meghozta határozatát. A határozat nagyon kedvezően hangzott a csiki magyarokra nézve. Lényege az, hogy a román állam visszaadni ígérte a városi ingatlanok és erdő elvett 62.600 hold erdőből 11.600 holdat.

ennek nem is egyötödét, a többi marad az államnak. De erről a sovány ígéretről is elfeledkeztek ide bent. Két évig nem tettek semmit, hogy az valóra váljon. És abban sincsen köszönet, amit két év után tettek, mert az a törvény, amelyet az ügy rendezésére nemrég közölt a hivatalos lap, egyáltalában nem felel meg a genfi határozatnak.

A vagyonnal a múltban, annak elvételéig, az ahhoz jogosult csiki székelyek rendelkeztek az alapszabályokban megállapított, választott szerveik által. A népszövetségi határozat szerint ennek így kellett lenni a jövőben is. Az a törvény azonban, amelyet a mostani liberális kormány megszavaztatott a parlamentevel, ezt egészen figyelmen kívül hagyja, mert olyanoknak a kezére adja a vagyonnal való rendelkezést, akiknek a vagyonhoz semmi joguk nincsen, annak igazgatásában tehát az alapszabályok értelmében nem is vehetnek részt. A vagyonnal nem az ahhoz jogosultak által választottak rendelkeznének, amint ezt az alapszabályok — amelyeket a vagyon elvételéig a román kormány is elismert — rendelik, hanem rendelkezne a vagyonnal a kormány a prefektus útján és a megyetanács útján. Hát

bizony ez nem a végrehajtása a népszövetségi határozatnak, hanem annak a maga valóságából való kiforgatása.

Nagyon természetes, hogy ebbe az érdekeltek bele nem nyugodhatnak. Ha már olyan csekély részét kapják vissza elvett vagyonuknak, legyen legalább az biztosítva, hogy a megnyirbált vagyont azok fogják kezelni, akiknek ehhez az alapszabályok szerint joga van, amint ez a múltban, az elvételig, mindig így volt. Hiszen ahogyan most elrendezni gondolták a dolgot, az tiszta torzrajza annak a helyzetnek, amely az elvételig fennállott.

Ez a mostani elrendezés nem maradhat meg. Ebbe az érdekeltek semmi szín alatt bele nem mennek. De nem hihetjük, hogy a Nemzetek Szövetsége is napirendre térne az ő határozatának ilyen megmásítása felett. Elvégre ha már olyan kicsiny igazságot tesz a kisebbség javára, mint ebben az esetben is, legalább azt a kicsit adják is meg valóban ide bent és ne tegyék a semmivel egyenlővé. Miben bizzunk, ha már a kormánynak a Nemzetek Szövetsége, az egész világ nagy nyilvánossága előtt tett, magát lekötöző ígéreteiben sem bizhatunk? *Balogh Arthur.*

AKTUALITÁSOK

Hindenburg végrendelete.

Hindenburg politikai végrendeletét Hitler több német államférfi jelenlétében felbontotta. A végrendelet Németországnak a császárság korabeli fényét és dicsőségét emlegeti. Kiemeli, hogy a német nép legyen mindig készen arra, hogyha kell életét is áldozza fel a haza becsületéért és jólétéért. A végrendeletből különben kitűnik, hogy Hindenburg minden tekintetben helyeselte Hitler politikáját. Utóbbi időben ugyanis sokan azt hangoztatták, hogy Hitler és Hindenburg között politikai felfogás tekintetében nagy ellentétek vannak. Hindenburg végrendeletében erősen vonatkozólag a következők állíthatók:

„Köszöntöm mindazokat, akik együtt maradtak, együtt dolgoztak az ország érdekében. Hitler történelmi jelentőségű döntő lépést tett a cél felé, hogy a népet belső egységbe tömörítse”.

Lázadás Spanyolországban.

A spanyolok és baszkok között fennálló ellentétek lázadásra vezettek. Három tartományban mozgalmat kezdtek a baszkok a spanyol kormány ellen. A vezetők közül huszonötöt letartóztattak.

Nagy összeesküvést fedeztek fel a távol keleten. Mandzsuriában, állítólag orosz sugalmazásra, nagy összeesküvés készült. Az összeesküvők meg akarták ölni a mandzsu kormány vezetőjét, a japán katonai küldöttség fejét és a kínai vasutlársáság több vezető tisztviselőjét. Az összeesküvést idejében felfedezték és az összeesküvőket elfogták.

Vizre boesátották az első magyar tengeri hajót. Horthy Miklós kormányzó nagy és diszes közönség jelenlétében avatta fel az első magyar tengeri hajót. A hajó a magyarországi Ganz gyárban készült, ötvennégy méter hosszú és tizennyolc méter széles. Ugy van építve, hogy a Dunán való szállítás alkalmával kevesebb árut raknak a hajóra, hogy ne merüljön mélyen a vízbe. Mikor a hajó tengerre érkezik, újabb árut vehet fel.

Menekülnek az osztrák nemzeti szociálisták. Forradalmuk leverése után az osztrák nemzeti szociálisták nem érzik biztonságban magukat Ausztria területén. Mind újabb és újabb menekülők lépik át a határokat. Jugoszláviába a napokban hétszáz nemzeti szociálista menekült át a büntetéstől való félelmében.

Magyar államférfiak látogatása Varsóban. Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Gombös magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Varsóba készülnek. A magyar államférfiak lengyelországi látogatása nem tisztán udvariassági jellegű. Valószínű, hogy a magyar államférfiak azért utaznak Varsóba, hogy Lengyelországot megnyerjék annak a politikának, amit Olaszország vall az európai kérdésben. Tekintve, hogy Magyarország és Olaszország között nagyon barátságos viszony van, ha sikerülni fog Lengyelországot is megnyerni, ennek az európai külpolitikai helyzetre nagy hatása lesz. Ezenkívül meg fogják tárgyalni a Csehországban élő magyar és lengyel kisebbségek helyzetét. Ugyanis Magyarországnak és Lengyelországnak súlyos panaszai vannak Csehszlovákiával szemben kisebbségi nézőpontból.

Mi lesz az alma-terméssel?

Az utóbbi időben örvendetes változást észleltünk az erdélyi magyarság gondolkozásában. Mindinkább a gazdasági kérdésekre terelődik a figyelem. A közelebről megtartott bankértekezlet a gazdasági élet mozgató erejéről: a pénzről tanácskozott. Hogyan lehetne hiteléletünket újjászervezni és megindítani? A kialakult vélemény szerint egy központi nagy magyar bankot kellene létesíteni, amely a vidéki bankokat leszámítolási hitellel táplálná.

A romok megmentése és fölhasználása azonban az újjászervezésnek csak egyik részét jelentené. Új tőkét kell teremteni, új erőforrásokat kell megnyitni. Ezt pedig csak termeléssel s a termékek előnyös értékesítésével érhetjük el.

A fermelés fokozásával nincs baj, ebben a nép szorgalma, tanulékony-sága lépést tart az idővel. Ma már intézményeink is vannak, amelyek a gazdasági ismereteket tervszerűen terjesztik.

De itt van az értékesítés kérdése, teljes szervezetlenségével, teljes bizonytalanságával! És éppen most, amikor olyan kevésbé lehet számítani a helyi és szomszédos piacok felfevő képességére. Amikor az értékesítés dolgát, amint azt a buzára nézve multkoriban ismertettük, messzi földek fogyasztó piacai döntik el!

Hiszen tudomásunk van róla, hogy gazdasági szervezeteink az utolsó hónapok alatt a mezőgazdasági értékesítés megszervezését is komoly figyeleni és tanulmány tárgyává tették. Amennyire mi ismerjük ennek az igyekezetnek az eredményeit, hisszük is, hogy például a tejtermékek értékesítésére kialakul valami üdvös megoldás.

De mi lesz az almaterméssel? Mi lesz an-

nak a gyümölcsbőségnek az értékesítésével, amellyel az idén Isten fáinkat megáldotta?

Föl kell vetnünk ezt a kérdést, mert a hozzánk intézett levelekből azt olvassuk ki, hogy a falvak népe vezetés, támogatás nélkül áll a gyümölcseladás nehézségeivel szemben. Innen is, onnan is érkeznek az aggodalmas tudakozódások, milyen a világpiac helyzete, lehet-e remélni, hogy az alma-kereskedők Erdély falvait is fölkeresik, nem kell-e attól félni, hogy az áldás teherré fog változni a termelő számára?

Nekünk nincsenek eszközeink ilyen feladatok megoldására, tehát tovább adjuk a kérdéseket gazdasági szerveinkhez: a gazdasági egyletekhez, szövetkezetekhez.

Nem azt akarjuk mondani, hogy ők vásárolják meg és adják tovább az almát. Ehhez mostani hanyatlott állapotukban nincs anyagi erejük. De azt megtehetik, hogy a gyümölcs-kereskedőket fölvilágosítsák az erdélyi alma-áldásról. Most magyar fiatalembereknek kellene nyüzsögniök a falvakon s központi magyar irányítás mellett végezniök az almatermés értékesítését. Miután szervezetlenségük miatt ez nem történhetik meg: legalább levelek menjenek szét a kereskedőkhöz, fogyasztókhoz, legalább a hirdetés, ajánlás lehetőségeit használják ki gazdasági szervezeteink.

Azt olvassuk, hogy a kormány százmillió lejűt irányzott elő az almakivitel megszervezésére. Itt tehát politikusaink számára is kínálkozik lehetőség a közbelépésre.

Nagyon helyes és mulhatatlanul szükséges dolog, hogy bankjaink életét újjászervezzük. De a fejlődésnek az a természetes útja, hogy tömegeinket bevételekhez segítsük, hogy a pénzfölöslegek önként fognak a bankok új vérkeringést szolgáltatni.

Belföldi hírek

Elkészült az állami közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény-rendelet. Az állami közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény-rendelet a napokban fog megjelenni. A törvény-rendelet szerint a megüresedett tisztviselői helyeket nem fogják betölteni. Ezenkívül a fizetéseknel akarnak megkímélő intézkedéseket elérni. A törvény-rendelet nem engedi meg, hogy egy tisztviselő több állás után kapjon fizetést. A hivatali főnökök felelősek lesznek, hogy ilyen visszaélések ne történhessenek.

Áldásos munka. Az Országos Magyar Párt oraviciai tagozata évi rendes gyűlést tartott. A gyűlésen a pártközpont képviselőiben dr. *Jakabffy Elemér*, volt országgyűlési képviselő jelent meg. A hánsági tagozatot dr. *Gyulai János* és *Becsky István*, az ottani elnöki tanács tagjai képviselték. A resicai tagozat nevében *Keresztes*, református lelkész tagozati elnök jelent meg. A gyűlés ünnepe volt a szörvénnyel lakó magyarságnak. A szónokok beszámoltak arról az áldásos munkáról, amelyet a tagozat nemcsak politikai téren, hanem társadalmi téren is kifejtett. A tagozat ottlont teremtett a magyarságnak, az ifjúság nevelésével az iskolák hiányait pótolta. A *Magyar Otthonban* levő ötszáz kötetes könyvtár nagy hozzájárul ahhoz, hogy a magyarság nemzeti érzését megőrizhesse. A tagozat köszönetét nyújtotta ki a pártközpontnak és annak elnökének dr. gróf *Bethlen Györgynek* azért az áldozatos munkáért, amit a magyarságért végez.

Ünnepelik Maniut. Maniu tisztviselő Szováta díszlakomát tartotta hívei. A szováti ös-

Minden okos kisgazdát érdekelnek az olcsón megszereshető és megbízható

haszon és fajbaromfitenyésztési cikkek és felszerelések:

Keltetőgép. Műanya. Vérvizsgált faj-tenyészállatok. Tenyész és Keltetőjások minden fajban. Műtakarmánytáplisztek. Baromlivész elleni szérumok. Fertőtlenítő szerek. Szétszedhető baromfiótlak. Mintatelepek. Tervrajzok. Oltvány-Kötszerek. Fertőtlenítő és Permetezőgépek és minden gazdasági ágat felölelő cikkek.

Kérjen ingyen árjegyzéket!

B. ADORJÁN JENŐ CLUJ-KOLOZSVÁR,
Calca Moşilor 87. — Telefon: 11-68 — Válaszbélyeg mellékelendő.

szőjövétel politikai jelentőséget nyert azáltal, hogy Maniu fontos kijelentéseket tett. Kijelentette, hogy a Skoda-ügyben még sok mondani valója van, mert Zeletzky vallomását meghamisították. — Maniu állítja, hogy nagyjelentőségű okmányok és bizonyítékok felett rendelkezik. A szováti lakomát még nagyobb és külsőségeiben is díszesebb ünnepség követte Bukarestben. A bukaresti Maniu-ünnepen több ezer ember fejezte ki ragaszkodását Maniu iránt. Így fest az érem egyik oldala. A román ellenzéki újságok azonban a Maniu ünneplésével kapcsolatban megállapítják, hogy Maniu soha sem volt jó politikus. Működését nemcsak gúnyos, de támadó hangon bírálják. A Goga-párt újságja például azt írta Maniuról, hogy mindenben hasonlít egy tönkrement magyar kurta nemeshez. Így az ünnepi hangulatba sok kellemetlen íz vegyült. Érdekes, hogy a Maniu tiszteletére rendezett ünnepen a nemzeti párt Vajda csoportjához tartozó tagok közül senki sem jelent meg. Vajdáék is távolmaradásukkal tüntettek Maniu ellen.

Jön a belföldi kölesün! Néhány héttel ezelőtt közöltük lapunkban, hogy a kormány belföldi kölesün kibocsátásával akar segíteni a pénzügyi bajokon. A Curentul című újság szerint a belföldi kölesün kibocsátására vonatkozó munkálatokat

befejezték. A pénzügyminisztériumban most a kölesün megvalósításának kereskedelmi részét tanulmányozzák. Valószínűleg szeptemberben kerülnek a kötvények a nyilvánosság elé.

Kemál pasa utazása. Kemál pasa több külföldi utra készül. A bukaresti külügyminisztérium értesítése szerint a török köztársaság elnöke Bukarestbe is ellátogat és felkeresi Károly királyt. A látogatás rövidesen, Károly királynak Párisba való utazása előtt fog megtörténni.

Bohócok furesa nyilatkozata a színészekről. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délbáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Remek budapesti és külföldi rádió műsorokat, slágerszövegeket, színházi és filmbeszámolókat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabokat és számtalan képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. — A Délbáb egy száma 10 lej.

Új regény a Régi Kolozsvárról

Nagy Péter: A főtéri nagy ház elmű érdekes mesés-zövesű regény-ujdonsága a halkszavu muzsikáló éra finomságával idéz egy da ab életet a város multjából. — Eöreláthatólag a könyv sikere meg fogja közelíteni szerző Ö kedves Kolozsvár című könyvének óriási sikerét annál is inkább, mert a könyv árát a kiadó nagyon mérsékelten csak 40 leuban szabta meg. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadó **MINERVÁNA**
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u.) 1 sz.

Hírek

Megtörtént a tanárok és tanítók nyelvvizsgálója. A tanárok és tanítók nyelvvizsgálója a hivatalosan kijelölt bizottságok előtt lezajlott. A tanárok és tanítók vizsgaeredményét nem lehet tudni, mert utolsó fokon a minisztériumban döntenek az eredményről. A testileg és lelkiileg összetört és megsanyargatott kisebbségi tanárok és tanítók most feszült izgalomban várják, hogy döntsenek sorsukról.

Pusztító szélvihar volt a Székelyföldön. Udvarhely és Háromszék megyékben nagy szélvihar volt. Az átvonuló vihar a gyümölcstermelő gazdáknak nagy kárt okozott. Udvarhely megyében a szél nemcsak sok gyümölcsöt vert le a fákról, hanem nagy fákat csavart ki tövestől és sok fát tört össze.

Győzött Magyarország csapata a csónak-versenyen. Magdeburg, németországi városban nemzetközi csónakversenyt rendeztek. A versenyen a magyar csapatok nagy sikerrel szerepeltek. A nyolc evezős és két evezős versenyeket a magyar csapatok nyerték meg.

Összetörték a csikszeredai Erzsébet királyné szobrát. A csikszeredai vasuti állomás előtt leomlott kerlben háborítatlanul állott mostanáig Erzsébet, volt magyar királyné szobra. Egyik éjszaka ismeretlen emberek összetörték a szobrát és nyakába egy deszkára szegezve Károly király képét akasztották fel. A tettesek nemcsak Erzsébet királyné emlékéét gyalázták meg, hanem Károly román király ellen is felségsértést követtek el.

Nem engedték Genfbe a kolozsvári Magyar Dalárdát. A genfi nemzetközi dalos versenyre a kolozsvári Magyar Dalárda

is ki akart utazni. Tekintettel arra, hogy a kolozsvári Magyar Dalárda tagjai kiváló dalosok, a dalárdának nagy esélyei lettek volna a sikeres szereplésre. A dalárda vezetősége mindenelőkészületet megtett, hogy résztvehessen a genfi ünnepségen. A hatóságok azonban megakadályozták a dalárda tagjainak elutazását. Az eset nagyon sajnálatos és román nézőpontból is káros, mert Románia képviselő nélkül marad a nemzetközi dalos versenyen. A kolozsvári Magyar Dalárdának a hatóságok intézkedése nagy anyagi kárt okozott.

Halálos zuhanás történt a bukaresti repülőtérén. Oprisan főhadnagy, a román repülőcsapatok egyik legképzettebb tisztje, Bukarest felett repülést végzett. Közben elvesztette uralmát a gép felett és lezuhant. A szerencsétlen repülőtest meg halt.

Rablók támadtak meg egy reggati városkát. Coroiu, hirhedt bandita 10 tagu bandájával meg szállta és kizsákmányolta Stefanesti városkát. A rablás egy egész éjszakán át tartott. A banditák minden jómódu lakóházát kifosztották. A csendőrség nem tudta elfogni a merész rablókat.

Tűz volt Csikcsatószezen. Pál Márton, csatószezi gazda csürekigyulladt. A tűz áterjedt a szomszédos gazdasági épületekre és azok a csürrel együtt leégték. Nagyobb veszedelem keletkezését a falu lakosságának önfeláldozó munkája akadályozta meg.

Meghalt a spanyol király egyik fia. Gonzales herceg, a volt spanyol király fia, Ausztriában, Klagenfurt mellett autójával az utmenti árokba fordult. A herceg súlyosan megsebesült és néhány napi szenvedés után meghalt.

Vasuti szerencsétlenségek mindenfélé. A franciaországi Avignon mellett kisiklott egy gyorsvonat. Nyolc ember meghalt, harmincöt megsebesült. Németországban, Halle mellett, volt vasuti szerencsétlenség. A szerencsétlenségnek két halottja és tizenhét sebesültje van. Romániában a Bukarest—craiovai vonalon történt borzalmas vasuti szerencsétlenség. Recea állomáson két petróleum vonat összeütközött és lángborult. A szerencsétlenségnek hat halottja van. A két vonat valamennyi gépésze és fékezője tüzhálállal pusztult el. A szerencsétlenséget az egyik mozdonyvezető és a forgalmi tiszt gondatlansága okozta.

Megvadult lovak rohantak egy temetés közönsége közé. A háromszék megyei Árapatai községben Covesan Áron gazdálkodó temetése alkalmával két megvadult ló a gyász kísérel közé rohant. A megvadult lovak harminckilenc embert sebesítettek meg. Kilenc sebesült állapota nagyon súlyos.

Megtalálták Byrd kapitányt. Hónapokkal ezelőtt közölték Magyar Népből, hogy Byrd amerikai kapitány, a déli sarki vidékén folytat kutatásokat. Byrd válságos helyzetbe jutott és rádióval segítséget kért. Házrom kísérlet után nagy nehezen megtalálták Byrd kapitány kunyhóját. A kapitány egészséges, de a nagy nélkülözés miatt nagyon lesoványodott.

Súlyos szerencsétlenséget okoztak a bivalyok. Szabó Pál Pannoni magyarbikali földműves Bántfalu hunyad felé haladt bivalyokkérrel. A bivalyok megijedtek. Szabó Pált letaszították egy mély alatti, mély szakadékba. Szabó súlyos sérüléseket szenvedett. A kolozsvári református kórházba szállították gyógykezelés vé-

Hol van az a sokszor hangoztatott magyar szeretet?

— Levél a szerkesztőséghez. —

Az erdélyi református naptár 1934-iki számában jelent meg László Dezső kolozsvári vallásnár urnak egy cikke ezzel a címmel: „Miért futott el előlünk a kelemenelki két kislány?” Ebben a közleményben a szerző a város és falu viszonyával foglalkozva, megállapítván, hogy a falusi népet sok minden megfélemlítette már, s ezért van az, hogy idegenkedik az u. n. „uraktól”.

Ehhez a jóindulatu megállapításhoz annyit szeretnék hozzátenni, hogy a félelmen kívül hiányzik falusi népünkben a felebaráti szeretet, aminek igen egyszerű példáit mondom el.

Julius második felében elmentünk egyik barátommal Udvarhelyre, hogy a Székelyföldnek 1932-ben megkezdett bekezdését folytassuk. Sepsiszentgyörgyről indultunk és az egész gyors kirándulás péntektől vasárnap délig tartott. A néprajzi része érdekelt kiváltképpen a kirándulásnak. Figyeltem a különbséget a háromszéki és udvarhelyszéki székelyek között. A néplélek egy igen szomorú megnyilvánulását kellett észlelnünk, amikor visszatértünk megint Háromszékre. Az uttól kifáradva és mert esti 11 óra tájban voltunk, meg akartunk hálni egyik faluban. Az első gazda, akit megkértünk, hogy az istállóban vagy csürben lenne szives helyet adni éjszakára, azt felelte sok fontolgtatás után: „Hát... hát... én adnék, de az ember — t. i. a gazda — nincs honn.” Híabá mondtam, hogy a barátom a szomszéd falusi papnak a fia, aki jól ismeri mindkét falu népét, a gazda nem engedett be. Egy másik helyen a gazda azzal fizetett ki, hogy ő

vendég és a háztulajdonos alszik — és ez így ment tovább, mindaddig, amíg kénytelenek voltunk a barátom lakására eljutni. Itt aztán a megfigyelést folytattam. Az a falusi ember, aki fél befogadni a vándort éjjeli szállásra, nem fél a paplakról ellopni az almát.

De ne csak a falusi népet támadjuk, mert a nép a vezetőtől kapja az irányítást. Említsek egy példát a magasabb körökben felnőtt papról? Junius végén Tordamegyében hasonló kirándulást tettünk és ott jártunk, úgy, hogy a lelkésztől még pokrócot sem kaptunk, hogy egy folyosón háljunk.

Mit várjunk népünkben, ha a vezetőben nincs meg a szeretet és mit várjunk idegenekkel szemben, ha saját fajunkkal szemben sem tudunk szeretetet tanusítani? Kis idegenkedésből lesz a gyűlölet, ami pedig, jól tudjuk, ha multunkat nézzük, soha még hasznunkra nem volt.

Lehet, hogy sokan nagyképszerűséget látnak e pár megjegyzésben, de szomorú lélekkel látom, hogy mennyire nincs meg népünkben a szeretet, de mennyire nincs meg elsősorban vezetőinkben.

Vajha e kicsiny példák tetteket sugallnának népünkbe és vezetőinkbe egyaránt, vajha e megfigyelések hazugságokká válnának. *Harkó F. József* tanárjelölt.

Vásároljunk házi szötteseket!

A székelykereszturi I. G. Duca-Cristur Református Nőszövetség háziipari osztályánál olcsó áron kaphatók téli és nyári ruhaanyagok, asztal-neműek, konyharuhák és minden más ebbe a szakmába vágó áru. —

Erdelkődők forduljanak **Tolvaly Tibornéhoz**

Kereszturón.

Farkasok garázdálkodnak Szatmár megyében. Szinérvár-újja, Józsefháza és Sárköz község lakossága állandó félelemben él. A közeli erdőkből ugyan kiéhezett farkascorda hurokolt a községek határára. A rész farkasok nagyon sok kárt tesznek az állatállományban.

Rablóvilág Kinában. Hongkong, kínai város egyik külvárosát kétezer főből álló rablóbanda támadta meg. A banditák rabolnak, gyilkolnak, fosztogatnak. Katonaság vonult ki a rablók megfékezésére.

Rózsaszínű seregélyek Magyarorszáron. A kisküküllőmezei Magyarorszárról értesítést kaptunk Kerekes Mózes előfizetőnkől, hogy a község határában rózsaszínű seregélyek bonyóznak. Előfizetőnk arról értesít, hogy a seregélyek a szőlőket lepték el és kérdezi, hogy nem okoznak-e kárt? Bár a rózsaszínű seregély főképpen állati eredetű táplálékokkal él, nagyon valószínűnek tartjuk, hogy seregélyek rá fognak járni az állatok szőlőre. Ezért ajánlatos lesz az állatokkal védekezni a rózsaszínű seregélyek kártétele ellen. Nagy szerencsétlenséget okozott a villámesapás. A százszorszépi Drezda mellett egyik község határában hat asszony közé csúszott a villám. Egy asszony meghalt, a többiek kisebb-nagyobb sebesülés árán megmenekültek a veszedelemtől. *Beke Klub.* A babona elleni 13-as klubjáról rendkívül érdekes képecskét közlök a Világlapja új száma. A 52 nagy oldal terjedelmű és gazdag tartalommal jönni fog. Magyar írók legreményesebb novellái, pompás képek, színes riportok, folytatások és számtalan tudományos szórakoztató apróság a Világlapja új számában. A Világlapja egy száma 10

Központosítani akarják az egyetemi tanítást. Különös és megdöbbentő hír kelt szárnyra Bukarestből. A kolozsvári és jásii egyetemek orvosi karának csak első három évfolyamát tartanák meg. A diákok tehát csak három évig tanulnának a jásii és kolozsvári egyetemeken, azután Bukarestben fejeznék be tanulmányaikat. A képtelen terv általános elégedetlenséget váltott ki a tanárok és diákok körében. A terv különben újabb beszédes példa arra, hogy a regáti intézményeket a kormány előnybe részesíti az erdélyi intézményekkel szemben. Ha a terv valóra válik, a kolozsvári és jásii orvosi egyetemek teljesen feleslegessé válnak.

Különbségek. A Regátban egy ügyvéd évente átlag 5434 lej adót fizet. Erdélyben 9082 lejt. A regáti orvosok átlag 5366, az erdélyiek 7300 lejt fizetnek. A regáti mérnökök átlag adója évente 4157, az erdélyieké 6309 lej. A többi foglalkozásuk és vállalatok adójánál is hasonló aránytalanságok tapasztalhatók az ókirályságbeli adózók javára.

Adót is, munkát is követelnek. Csikmegye utjai rettenetes állapotban vannak, ami annál bántóbb dolog, mert a népen nagy adókat hajtanak föl, a mikből az utakat is meg lehetne javítani. Most közmunkával igyekeznek az utakat tűrhető állapotba hozni. A szorgos dolgozóknak ez a munka nagyon súlyos terhet jelent.

Felvétel a radnóti új földműves iskolába. Az erdélyi róm. kath. Egyházmegyei Tanács a kezelőse alatt álló radnóti mezőgazdasági birtokon földműves iskolát állít fel azon 14-30 éves, román állampolgárságú és magyar anyanyelvű egyének részére, akiknek vagy szüleiknek legalább kettő kat. hold saját mezőgazdaságuk van, s akik

legalább négy elemi iskolai osztályt végeztek. *A földműves iskola 1934 október 15-én nyílik meg; az elméleti tanítás ugyanekkor kezdődik és április 15-én fejeződik be. A nyári (gyakorlati) felévet április 15-től október 15-ig a tanulók gazdasági munkákkal töltik el a szaktanárok irányítása mellett. Felvételt szeptember 15-ig kell folyamodni az alábbi bizonyítványok alapján:*

1. Születési bizonyítvány (keresztievel vagy anyakönyvi kivonat.) 2. Allampolgársági bizonyítvány. 3. Elemi iskolai értesítő. 4. A felvételt kérelmező, vagy szüleinek vagyoni állapotáról szóló bizonylat. 5. Orvosi bizonyítvány. 6. Erkölesi bizonyítvány (az illetékes lelkészi hivataltól).

Az iskola tan- és egyéb díjakat nem szed. A tanulók internátusban helyeztetnek el igen mérsékelt havi díj ellenében, melynek összegét a fenntartó hatóság állapítja meg. A tanulók saját szokott egyszerű ruhájukban végzik az előírt munkát, az internátusba ágyneműt, fehérneműt és evőeszközt kötelesek hozni.

A felvételi kérések a róm. kath. egyházmegyei Tanácshoz (Cluj. Str. Iuliu Maniu No. 5.) adandók be szeptember 15-ig.

Nyomatékosan felhívjuk a szülők és az érdekeltek figyelmét, hogy *iskolánk nem gazdasági tanítást, hanem falusi kisgazdákat akar nevelni.* Cluj-Kolozsvár, 1934. augusztus 1-én. Róm. kath. Egyházmegyei Tanács.

Sebők Imre:

Őt világrészen keresztül

A legelvezetesebb utalás. — A szellemesen csevegő szerző könyvének két első kiadását a legrövidebb idő alatt szétkapkapták. — A kiadó az új kiadást különösen leszállított áron hozza forgalomba. A gazdagon illusztrált 240 oldalas könyv ára 120 lei. Kapható a

MINERVA könyvesboltban

Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria (volt Deák Ferenc-utca) 1 sz.

Nagy érdeklődés mellett folyik a kereszturi háztartási tanfolyam.

A dr. Nagy Endre vezetés alatt álló székellykereszturi Unitárius Gazdasági Iskola egy hónapig tartó háztartási tanfolyama nagy, érdeklődés mellett folyik. A tanfolyamon résztvevők száma ötvennégy. Ezekből négy tanítónő, a többiek pedig részben falusi kisgazdák leányai, részben pedig papok és tanítók gyermekei. A tanfolyam tárgyai: háztartástan, egészségügy, zöldségtermelés, gyümölcsstermelés, méhészet, sertésenyésztés, tejkezelés, virágkertészet.

Az elméleti oktatás mellett nagy szerep jut a gyakorlatoknak. Különösen nagy súlyt fektet a tanfolyam vezetősége a tejkezelési, konzerválási és főzési gyakorlatokra.

A tanfolyam előadói: dr. Nagy Endre igazgató, Boros György gazdasági iskolai titkár, aki gazdasági tárgyakat adnak elő. dr. Gyarmathy Dezső egészségügyi tanár, Réther János méhészet-tanár, Gyarmathy Pirokska háztartástanár. Előadásokat tartott a tanfolyamon dr. Szász Ferenc Magyar Nép szerkesztője. Előadásai a virágkertészetet, zöldség- és gyümölcsnövények ápolását, sziklakertészetét, továbbá a legfrissebb időjárás-tudnivalókat ölelték fel.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a kereszturi háztartási tanfolyam a gazdasági kérdéseken jóval túlnyúló jelentőségű. A helyes háztartás és zirend kezdete mindannyiunk magyar kisgazda családok háztartásának és háztartásának tartásához és zirendezéséhez járul hozzá. A háztartási tanfolyam nemcsak a háztartás tartásához járul hozzá, hanem a háztartás tartásához is. A háztartási tanfolyam nemzetközi jelentőségű.

MEZŐGAZDASÁG:

FOVATSZERKESZTO: DR. SZÁSZ FERENC

Három eredmény.

A székelykereszturi Unitárius Gazdasági Iskola nyári, háztartási tanfolyamán nekem is szerencsém volt előadásokat tartani. Fel-emelő és boldog érzés, mikor az ember látja, hogy a gazdasági és háztartási kérdések iránt való érdeklődés napról-napra növekvőben van.

A földműves család jóléte és boldogulása kétféle munka eredményéből tevődik össze. Az egyik csoportba tartoznak a szoros értelemben vett háztartási munkák, a másodikba pedig a gazdasági természetű munkálatok. Az első csoportba tartozó munkáknál a komandó a nőké. A második csoport munkáit férfiak igazgatják, de a szükséghez képest azokban a nők is résztvesznek.

Nagy dicséretet érdemel mind a fenntartó unitárius egyház, mind a kereszturi gazdasági iskola, dr. Nagy Endre, hogy nemcsak ifjak számára nyitotta meg az intézet kapuit, hanem módot ad arra, hogy a nők is kellő oktatásban részesülhessenek.

A kereszturi gazdasági iskola munkaterve így felöleli mindazokat a kérdéseket, amelyeknek helyes ismeretétől a magyar falusi népsorsa függ. A kereszturi iskola tehát nemzeti munkát végez és ez a nemzeti munka áldáshozóan fogja éreztetni néhány év múlva hatását az erdélyi magyarság életében. Örvendezve fogadjuk tehát a hírt, hogy Radnóton is állít fel hasonló iskolát az erdélyi római katolikus státus.

Azt mondtam az előbb, hogy a kereszturi iskola munkájának áldásos hatása néhány év múlva egész Erdélyben érezhető lesz. Mire alapítom ezt a jóslatomat? A kereszturi háztartási tanfolyam alkalmával sok kisgazdával folytattam beszélgetést gazdasági kérdésekről. Sőt olyan szerencsés voltam, hogy Nyikómentének gazdasági helyzetéről is futó képet szerezhettem, mikor meglátogattam Bencéden főszerkesztőnk édesapját és családját. A 82 éves bátyánk szavaiból kitűnt, hogy a kereszturi gazdasági iskola példáján felbuzdulva a Nyikómentén mindenütt használják már a nemesített vetőmagvakat. A gazdák belátták, hogy a nemesített vetőmagvak termelésének

nagy előnyei vannak. A jószándékot megkönynyíti a kereszturi iskola vezetősége, mert a gazdaságában termő magvakat környékbeli kisgazdáknak adja el vetési célokra.

Ez az első eredmény, ami a kereszturi iskola munkája nyomán általánosan kezd jelentkezni. De van még további két más eredmény is. Ezek egy cseppel sem jelentéktelenebbek, mint az első: a székely gazdák mind jobban felkarolják a répa és zab termelését.

Tudjuk, hogy az egyszerű állattenyésztés legelső feltétele a helyes takarmányozás. Répa és zab nélkül el sem lehet képzelni tehát egyszerű állattenyésztést. A répa és zab termelésének felkarolása biztos előjele annak, hogy az állattenyésztés valahol fellendülőben van. Amint egy székely gazda a kereszturi heti piacon megjegyezte:

— A gazdák évről-évre kevesebb zabot adnak el, pedig mind többet termelnek. Ez azt jelenti, hogy a termelt zabot saját állataikkal etetik fel.

A kereszturi gazdasági iskola munkája tehát nem hiábavaló. Hiszen csak erről a három eredményről emlékeztem most meg, pedig még sok mindenről írhatnék. Ugy látom azonban, hogy ez az a három eredmény, ami a székelyföld népének a legszükségesebb időben való gazdasági előhaladását megindította. Az elindulás dicséretes és jó, az eredmény sem maradhat el!

Dr. Szász Ferenc.

Tájékoztató

A Székelykereszturi Unitárius Téli Gazdasági Iskolába beiratkozni szándékozó gazdái fjak számára.

Az iskola célja sajátjukon gazdálkodó kisgazdák nevelése s ezért csak olyan ifjak vehetők fel, akiknek vagy szülőiknek legalább 1 ha. (2 kat. hold) saját mezőgazdasági ingatlanuk van, román állampolgárok, magyar anyanyelvűek, 14—30 évesek, egészségesek és legalább négy elemi osztályt végeztek. Az iskolai év október hó 15-én kezdődik és az elméleti oktatás április hó 15-ig tart. A nyári félévet (IV. 10—X. 15) a ta-

nulók otthon gyakorlati gazdasági munkával töltik, mely idő alatt szaktanáraik meglátogatják őket és a jó gazdálkodáshoz szükséges tanácsokkal látják el. Két ilyen év végzése után a tanulók végbizonyítványt kapnak, mely *egyéves katonai szolgálat kedvezményére jogosít*. A végbizonyítvány megszerzéséhez minden év tavaszán egy elméleti és őszen gyakorlati vizsgát tesznek állami megbízott jelenlétében. A tanítás nyelve magyar, azon tárgyak kivételével, melyek minden iskolában az állam nyelvén adhatók elő. A tanterv föléli az összes szaktárgyak (növénytermelés, állattenyésztés, szőlészet, gyümölcsészet, méhészet, baromfitenyésztés, állaggyógyászat stb.), melyeken kívül általános ismereti tárgyak. Állattan, növénytan, természettan, földmérés, történet, számtan, román és magyar nyelv stb.) taníttatnak. Az államnyelvet a tanulók társalgási órákon is gyakorolhatják. Téli félév alatt az elméleti oktatás csak a délelőtti órákra szorítkozik. Minden délután különböző gazdasági munkákban való foglalkozás van. A tanulók csoportonként az iskola faragó műhelyében is foglalkoznak, ahol a kereskes-mesterségben kellő jártasságra tesznek szert. Az iskolába valláskülönbség nélkül felvett tanulók *semminemű tandíjat nem fizetnek, a bentlakásért a 6 hónapi időre körülbelül 660 lej* (faáraktól függ) bentlakási és fűtési díj fizetendő. *Bentkosztozók szintén hat hónapi időre 2500 lej készpénz, 100 kg. búza, 30 kg. kukorica és 3 kg. zsír élelmezési díjat fizetnek. A termények pénzben is megválthatók. Körhízi és rongálási díj évi 45 lej.*

Bentlakó tanulók ágyneműt kötelesek magukkal hozni és fehérneműjök mosatásáról gondoskodni. Kintlakó és kintkosztozó tanulók az iskolai évre 600 lej, kintlakó és kintkosztozó tanulók 300 lej tanteremfűtést stb. díjat fizetnek. Tankönyvek stb. beszerzésére évenként mintegy

500 lej szükséges. Szegénysorsú, de jó tanuló és jó magaviseletű tanulók számára több egész, fél és negyed ösztöndíjas hely van, amely bentlakás és élelmezés kedvezményéből áll. Elsőéves tanulók ösztöndíjat csak karácsonykor nyerhetnek addigi előmenetelük szerint. Az addig esedékes díjak befizetendők, de azokat a nyert ösztöndíj arányában visszakapják. Ösztöndíjas tanulók a nyári félévben az ösztöndíj mértékéig 1—4 heti időre berendeltetnek az iskola gazdaságában végzendő munkára, mely idő alatt ingyen ellátásban részesülnek. Ösztöndíjat nem élvezők nyári gazdasági oktatásra 5—5 napi időre szintén berendeltetők.

Felvételért minden év szeptember 15-ig kell folyamodni az alábbi bizonyítványok csatolása mellett:

1. Születési anyakönyvi kivonat.
2. Állampolgársági bizonyítvány.
3. Iskolai bizonyítvány (iskolai értesítő nem jó).
4. Vagyonbi bizonyítvány, melyben a község előljárósága igazolja, hogy a tanuló szülei gazdálkodással foglalkoznak és hogy mennyi saját birtokuk van művelési ágak szerint. (Szántó, rét, legelő stb.)

5. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a tanuló egészséges és munkaképes.

6. Erkölcsi bizonyítvány úgy a tanuló, mint szüleiéről. (Egy okiratban is foglalható.)

Beiratkozáskor minden szülő kötelezőenyt ír alá arról, hogy fia tanítási költségeit fedezi és az iskola utasításainak magát aláveti.

Felvételnél túljelentkezés esetén előnyben részesülnek 16—18 évesek és unitárius vallásúak.

Felvételi kérvények a Székelykereszturi Unitárius Téli Gazdasági Iskola Igazgatóságához Cristur-Székekykeresztur (Odorheiu megye) címzendők.

A Gazdasági Iskola Igazgatósága.

PORZOL-lal pácolja vetőmagját!

Hagyja már abba a haszontalan nedves csávázást!

Eddig is olcsó volt a PORZOL, de most még olcsóbb,

mert: 1 kg.-os csomagban . . . . . Lei **73**-
 5 " " " " " " " " " " " **75**-
 20 dekás tasak **13**-

Követelje kereskedőjétől, hogy PORZOL-t raktáron tartson!

A legközelebbi lerakat címét közli:

• KÉPVISELET

AGROTECHNICA, CLUJ-KOLOZSVAR
 CALEA REGELE FERDINAND 8.

• VEZÉRKÉPVISELET

FREDERIC SPODHEIM & Co. S. A.
 BUCURESTI I STR. SFT. CONSTANTIN 4.

100 millió lei megtakarítás buzamagban.

Közismert, hogy az országban közel 6 millió kat. hold a buza-vetés területe. Hozzávetőleg minden kat. holdra 1 q buza vetőmag szükséges. Hogy az üszögfertőzés ellen megvédjük a jövő évi termést, mindenkor csávázni szoktuk az elvetés előtt a vetőmagot. Nagyon sokan még ma is az elavult rézgálicos csávázást használják, noha beigazolódott, hogy a rézgálic az üszög ellen nem nyújt teljes védelmet. Ennél nagyobb baj azonban, hogy a vetőmag csiraképeségének közel 10%-át tönkre teszi és ezért több vetőmag kell 1 kat. holdra, hogy elegendő sűrűségű vetést kapjunk. Az újabb forgalomban levő porpácoló szerek, mint pld. a Porzol, mentesek ezen káros, csirabántó tulajdonságtól, úgy hogy ha ezekkel csávázzuk a buzát, kat. holdanként 10 kg-at kevesebb vetőmagot használhatunk, mint gálicos csávázás esetén.

Amint említettük, 6 millió kat. hold buza-területe van az országban. Ha már most mindenki holdanként Porzol használatával mellett 10 kg. vetőmagot megtakarít, akkor ez országos viszonylatban 300 millió lei megtakarítást jelent.

Megkezdődött a gyógynövény gyűjtés!

Még ma kérje
CSERJÉSI!

**Szegény ember
gazdasága**

című gyógynövénykönyvet.

Küldjön le postautalványon 30 leut

a **MINERVAHOZ**

Cluj-Kolozsvár Str. Regina Maria 1.

2. azonnal költségmentesen megkapja.

PIAC

Gyümölcsértékesítési gondok.

Erdélyszerte nagyon szép a gyümölcsstermés. Különösen az almafák teremtek olyan bőven, amilyenre évek óta nem volt példa. A Székelyföld gyümölcs-termő vidékein, elsősorban *Keresztur és Udvarhely* környékén az almafák ágai rogyásig rakva vannak gyümölcseivel. A gazdák nagy gondban vannak, hogy a termést hogyan fogják értékesíteni? Az értékesítési gondokhoz hozzájárul az is, hogy a meleg tavaszi időjárás miatt a gyümölcsöt 4—5 héttel előbb kell leszedni, mint más években. Az értékesítés megszervezése tehát égetően sürgős. Célszerűnek tartanók, ha az ügyet a keresz-turi gazdasági iskola vezetősége venné a kezébe. Az iskola élén álló dr. Nagy Endre igazgató annak idején áldásos tevékenységet fejtett ki a Dés vidéki magyarság termékeinek értékesítése körül. Most igaz, hogy nagyon el van foglalva, alig van szabad ideje. De bizonyára szívesen ad utasítást és tanácsot a hozzáfutóknak, hogy miképpen lehetne megszervezni a székelyföldi gyümölcs értékesítését? Különben a kormánynak is gondot ad ez a kérdés. A földművelésügyi minisztérium egyik vezető tisztviselője Lengyelországba utazott, hogy a gyümölcs-kivitel kérdését megbeszélje. Hír szerint Lengyelország nagyobb mennyiségű romániai gyümölcsöt fog átvenni.

A kormány tartani akarja a buza árát. Erdély legnagyobb részén a termés kielégítőnek mondható. Az okiráltságban azonban sokkal többet ártott a szárazság a termésnek, mint nálunk. Hivatalos megállapítás szerint az idei termés a rendes

évi termés felére rug. A kormány elhatározta, hogy össze fogja vásárolni a buzát vagononként 43 ezer lejes árral. Egy mázsa, hetvenöt kiló hektóliter sulyu buzának az ára tehát 430 lej lenne. Ilyen módon a jobb ár révén a gazdák kárpótolva lennének a kisebb termésért. Különben Erdély sok vidékén a buza mázsája 450 lejes árat ért el. A kormány gazdasági bizottsága rövidesen megteszi az intézkedéseket a buza összevásárlására.

Allamilag szervezik meg a gyümölcskivitelt. A jól sikerült gyümölcsstermelésre való tekintettel a gyümölcs szállítók a kormányhoz fordultak, hogy a gyümölcs külföldi szállítása elől hátrítsa el az akadályokat. Magyarán csaknem lehetetlenné van téve a gyümölcs kivitel, mert az állam a kivitelt nagyon sok formához köti. A gyümölcskereskedők ígéretet kaptak a földművelésügyi minisztertől, hogy kérésüket kedvezően intézik el.

A szerkesztőtestület felől

GYALLAY DOMOKOS

A falu vezetői, papok, tanítók, szövetkezeti férfiak okvetlenül vegyék meg

Dr. Oberding József György:

**A modern
szövetkezeti
mozgalom**

c. most megjelent munkáját. Tartalmazza a kérdésre vonatkozó összes ismereteket. —

Megrendelhető a

MINERVA könyvkereskedésben

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 1. sz. alatt, vagy lapunk kiadóhivatalában.

Ára 35.— lei.

Mulatóidő

HA UTRA KELSZ.

*Hazuról hogyha útra kelsz,
Ha rálépsz a küszöbre,
Búcsúzz, mint hogyha kedveseid
Elhagynád mindörökre.*

*Ne bántsa szívedet harag,
Magaddal ezt ne vidd te.
Szemednek szelid sugarát
Arasszad kedvesidre.*

*Sértő ne legyen a szavad,
Pihenjen kéz a kézbe,
Mint hogyha messzi tengeren
Indulnál harcba, vészbe.*

*Haraggal hogyha távozol,
Bármerre visz a lépted,
Szeretteid tekintete
Fájón száll elébed.*

*S ki tudja, hogy mit rejt a sors
Nem sujt-e majd egy átok
S e földön tán szeretteid
Többé sohase látod.*

*Örökre mégysz s a sírba lent
Nem lesz nyugodt az álmod:
Utolszor mért kellett neked
Haragvó szívedet vlnod?! ...*

*Hazuról hogyha útra kelsz,
Pihenjen kéz a kézbe
S két hü szem, érzed, útadon
Rúd mintha védve nézne.*

Feleki Sándor.

Sajnállok pajás.

Egy korszakbeli katonák voltunk, egy Lengyel nevű pesti fiúval. Galiciában ismerkedtünk meg, amikor a mars-batalionunkat beosztották az ezredhez. Magas növésű, szép szöke fiú volt. Bőrkamáslit viselt. Agyusztált ruhában járt és majdnem minden héten esomagja érkezett, ami arra vallott, hogy szülei jó anyagi helyzetben lehetnek...

A gazdag és gyakran érkező esomagok-

nak a hatása a közelálló főnnebbvalóinkra is kiterjedt. Aminek következtében Lengyel nagy protekciót szerzett.

Menyasszonyára leendő még bevonulása előtt eljegyezte. A fényképről ítélve, nagyon szép leány lehetett. Ha annyi időnk volt, hogy összeülhettünk, mindig csak felőle beszélt. Megmutatta a tőle kapott lapokat, leveleket.

Igy telt el egy esztendő a fronton. Egyszer az az örömhír érkezett a futóárokba, hogy akik egy éve a fronton szolgálnak, szabadságot kapunk. Készültünk a szabadságra! Ruhát, bakkancsot agyusztáltattunk, alig vártuk, hogy a kitűzött idő elérkezzék. Erre vonatkozó híreket azonban Lengyel tudta a legjobban.

Egy reggeli szürkületben a megfigyelő álláson voltam. Az egész fronton néma csönd volt. Egyszer azonban egy orosz ágyú esomagot küldött, amely mintegy száz lépés távolságra vágódott a földbe, a mi állásunk mögé. Ezt követte a második, harmadik és így tovább, ami egész pergőtűzzé alakult ki. Ez volt 1916. június 3-án.

Akkori időben jött divatba a bombavető ágyú, ami arról volt nevezetes, hogy a lövedéket látni lehetett. Olyan volt, mintha szárnya lett volna. És amikor földet ért, olyant reccsent, hogy a gránátok robbanása semmi volt ehhez képest. Mi, bakanyelven „varju“-nak neveztük.

Most ezek is jönni kezdtek. A legénységnek be kellett bujni a kavernákba, csak az őrszemek és az ügyeletes altisztek maradtak kint.

Egyszer híradás érkezik, hogy a szabadságos katonák visszamaradnak az orosz támadás miatt, esupán minden századtól csak kettő mehet el. Amilyen nagy volt azelőtt az öröm, olyan nagy lett a szomorúság. De ki lehet ez a kettő? Ez a kérdés foglalkoztatott. De megtudtam hamarjában, hogy a szerencse, most is Lengyelnek kedvezett.

Estvére nekem őrszolgálatra kellett mennem. Összeállítottam embereimet és kiadtam nekik a fölülről kapott parancsot. Megindultunk. Amikor a kijáróhoz érkeztünk, találkoztunk Lengyelrel, ki útra készen állott, az éles szabadság felé.

Hozzá szóltam: — Nő, te odamész. A boldogság vár, amíg én oda megyek, ahol a halált osztogatják.

— Sajnállok pajtás! — mondta Lengyel.

...esse könnyelmű mosollyal. — De hadd el, majd eljötök ti is, ha meg unja a muszka ezt a cifra muzsikát.

Elváltunk egymással. Kínos éjszaka következett. Az éj sötétjében fényesóvák lobogtak, a föld állandóan rázkódott, mint a nagyheleg. Egyik gránát a másikat ütötte le. Az érzéztető varju meg olyanokat reccsent, hogy a fülünket be kellett fognunk, hogy a fejünk szét ne repedjen. Hol az egyik, hol a másik emberem sebesült vagy halt meg. El voltunk készülve az örök szabadságra. Az eget-földet szívesen zajban mindegyre fülembé csengett: — Sajnálak pajtás! —

Végre letelt a szolgálati idő, új örség váltott fel, de a nóta így tartott egész június 5-ig. A futóárkok összeomlottak a felette álló drótakadály leszakadozott, a hegyből gödör, a gödörből hegy lett, minden védőhelyünk összeomlott. Ekkor 9 óra tájban jött az orosz tenger, amely a jobbszárnyon az előtt jó idővel érte. Így minden oldalról be voltunk kerítve. Embereink egyre fogytak, segítséget nem kaphattunk, menekülni nem lehetett, a sorsunk ez volt, vagy meghalni, vagy fogdába esni.

Két sebből véreztem már, amire egy hatalmas ütést kaptam, beestem egy gránát gödörbe, amely fölé a drótakadályok roncsai omlottak. Egyik kezemmel és lábammal ezekre támaszkodva jó darab ideig eszméletlenül esün-

göttem.

Egyszer egy orosz szanitéz jött oda, lehúzott a drótokról, sebeimet bekötözte, vizet eresztett a számba, így egy kissé magamhoz tértem. Nagyon örvendezett nekem, örömmel mutogatott Oroszország felé. — Keserűen néztem rá.

Tehát itt van a szabadság? Fogdába jutottam. — Míg így keserű könnyek közt tűnődtem sorsom fölött, hirtelen magyar hargot hallottam. Arra néztem. Két századombeli fiut kísérték az oroszok felém. Amikor meglátták, örömmel kiáltották: — Hát maga még él? — Azt hittük, hogy úgy járt, mint a Lengyel káplár, — őt leszúrták az oroszok.

— Melyik Lengyel káplárt?

— Amelyik itt volt a mi századunknál?

— De hiszen ő szabadságra ment.

— Igen, de csak a batalionkommandóig, onnan visszaküldötték a szabadságosokat, a támadás leveréséig.

Egy percre elfelejtettem a saját szomorú sorsomat. Én csak Lengyelre meg a leányra gondoltam, aki most tárt karokkal várja őt; mert megírta, hogy mikor megy szabadságra. Tehát a sok töprengés, vágyódás után ez a jutalom... Vége, mindennek vége örökre!... Kegyetlen sors... És mintegy önkéntelenül fölajdult bennem a szó:

— Sajnálak pajtás!

Izsák Domokos.

Árnyékok - Adomák

Gyógyszer lett a magyar paprikából!

Közöltük a Magyar Népből, hogy a szegedi egyetem hírneves tanára, Szent-Györgyi Albert a magyar paprikában C-vitamint talált és sikerült a C-vitamint tisztán előállítania. A felfedezés felfedezése fejleményei a kiváló magyar kutató anglikán utja után a következőket mondotta:

— A Népszövetségnek politikai munkásságán kívül, — melyről ezuttal ne essék szó — az értékes munkája az, hogy az időre a tudományos ku-

ntatásokat összhangba kívánja hozni. A különféle vitaminkutatásoknál különösen fontos volt, hogy ez az egységes álláspont létrejöjjön és ez meg is történt a londoni tanácskozáson. A londoni értekezlet teljes mértékben elfogadta a C-vitaminra vonatkozó vizsgálataim eredményét. Ezeket a vizsgálataimat több kutatótársam már régóta ellenőrizte és most sikerült az eredményeket összhangba hozni.

— Már régebben bebizonyítottam, hogy a C-vitamin nemcsak mint konzerv és különféle készítmény kerülhet forgalomba, hanem gyógyszerlári árusításra is alkalmas. Az orvostudo-

mánynak most kell tisztáznia a gyógyszer pontos gyakorlati alkalmazását.

— A szegedi gyermekklinika orvosi szempontból most azt tanulmányozzák, hogy a C-vitaminnak milyen legyen a pontos gyógyszerészeti alkalmazása? Azt már eldöntötték, hogy milyen betegségeknel kell használni — itt csak a skorbutra (súly) és az angolkórra utalok. Most vár tisztázásra az a kérdés, hogy milyen korban és mekkora mennyiségben alkalmas a legjobb eredménnyel a tiszta állapotban előállított C-vitamin? A kérdésesen egyszerre dolgoznak Szegeden és Budapesten az orvostudósok, kísérlete-

zések, értesülésem szerint, anynyir előrehaladtak, hogy a C-vitamin rövidesen megjelenik, mint gyógyszer.

A csacsi és a farkas.

A csacsi vidáman legelt a réten. Egyszer csak látta, hogy egy gonosz farkas oldalog feléje. Nyilván azzal a szándékkal, hogy felfalja.

A csacsinak nem volt már ideje a menekülésre, hát hirtelen sántának tette magát.

Mikor a farkas odaért, kérdezte tőle:

— Mitől sántult meg?

A szamar nyögve felelte:

— Jaj, tüske menő a lábamba. Jó, hogy jöttél. Vizsgáld meg és ha tudod, huzd ki, legalább nem sérti meg a torkodat, ha engem felfalsz.

— Szívesen — felelte a farkas és gondosan vizsgálni kezdte a csacsi bátulsó lábát, hogy a tövist meglelje.

Erre várt a csacsi. Mikor a farkas legjobban vizsgálódott, teljes erejéből rugta, úgy, hogy fele foga kirepült. Akkor aztán, míg a megszedült farkas magához tért, upre pupos, úgy elvágatott, mint a szélvész.

A farkas keserves képet vágott ehhez a megoldáshoz és föltette magában, hogy ezentul nem lesz orvos, hanem — farkas.

Mit esznek a hangyák?

A hangyák a legválogatósabb ízlésű állatok közé tartoznak. Nem falnak fel mindent, ami utjukba kerül. A hangyák legfőbb tápláléka a bogarak hullából, a virágok mézéből és édes gyümölcsökből kerül ki. A levél-

levelek édes váladékát nagyon szeretik s ezért a levélleveket mesterségesen tenyészlik. A nővénymagvakban nagyon válogatósak. Csak a zsirosolajokat tartalmazó magvakra (dió-, mogyoró-, mandula-, fenyő- és barack-mag) járnak, de messze elkerülik azokat, amelyekben illanóolaj van (ánizs, kömény). Valószínűleg azért, mert az illanó-olajok már rendkívül csekély mennyiségben halálos méregként hatnak a hangyákra.

Öntözés — ecettel.

A kis leány az ecetes üveggel kimegy a kertbe és öntözni kezdi

ecettel az ugorka töveket. Anya észreveszi s szidja, hogy miért tesz ilyen oktalanságot? Végül a kis leány is szóhoz jut s így felel:

— Édesapám egész télen panaszkodott, hogy az ugorka nem volt elég ecetes. Gondoltam, most megöntözöm az ugorka töveket ecettel, hogy jó legyen télen az ecetes ugorka

A tiszteletadás mértéke.

A falusi gazda oktatja a fiát: — Aztán mikor kikiséred a házból a jegyző urat, illedelmesen menj a baloldalán, éppen úgy, mintha ökröt vinnél a városára

Tanuld meg!

Hogyan aszaljuk a gombát?

Az augusztus hónap a gombaszedés ideje. Ilyenkor esők után mezőinken, erdeinkben vadon termő ehető gombákból sokat szedhetünk. Csak olyan gombát szedjünk, melyet jól ismerünk, a gombák közt számos mérgező fajta van. Csak friss, fiatal gombát szedjünk, az öreg, már szétessöket hagyjuk ott. Szedéskor óvatosan vegyük fel a gombákat, nehogy a telepeit felszaggassuk. A gombát vastag rétegben, sülledten tartani nem szabad. A gombát szárítani könnyű. Előzetesen jól megmossuk, vékonyabb szeletekre vágjuk és kemencében vagy levegőn lassan megszáritjuk. Lehet zsinigre is felfűzni a szeleteket és napon szárítani. A száraz gombát zacskóban szellős helyen tartjuk egész télen át. A portól és tulnedvességtől óvjuk.

Felhasználás előtt jól megmosni. A rágós fajtákat elkészítés előtt két óra hosszat vízbe áztatjuk.

Hogyan lehet télire friss paradicsomot eltenni? A bolgár nép nagyon egészségesen táplálkozik. Gondoskodnak ugyanarról, hogy télen is el legyen látva friss zöldséggel. A bolgárok egyik legfontosabb eledele a nyers paradicsom. Hogy télen elhessenek friss paradicsomot, kölönleges módon teszik el. Aggáredény alá finomra vágott, beszózott paradicsomot tesznek ujjnyi vastagon, erre egy réteg jól érett, egyforma nagyságú paradicsom kerül, azután ismét ujjnyi vastagon vágott-szózott paradicsom kerül, azután ismét paradicsom közeit is jól kitöltés. Ezt a rétegezést folytatják, amíg az edény meg nem telt. Fel-

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

lehát magyar köteletség biztosítását ide átadja

természetesen vágott-szózott paradicsom kerül, erre szózott szőlőlevél, azután olajbamártott vászonruha és az edény fedele, melyet csirizzel légmentesen zárnak. Az edény töltésénél ügyelni kell arra, hogy a vágott paradicsom minden ürt kitöltsön, lehetőleg kevés levegő maradjon az edényben. Hűvös helyen az így ellett paradicsom friss állapotban eltartható.

Uborka és laskatök sóban eltéve.

Ezek eltevése igen egyszerű. A tököket megisztítva meggyaluljuk, jól besózzuk egy ép zománcu edénybe, egy fél napig benne hagyjuk, akkor kiszedjük, illetve leszórjuk, szitára, vagy nagyobb mennyiséget abroszra terítjük. Egy éjszakán át így marad, hogy szikkadjon. Bármily nagy üvegbe leheljük, ha télen át nagyobb mennyiségre van szükségünk. Az üveg fenekére darabos sót teszünk, annyit, hogy ellepje. Erre tömötten (ha az üveg 6—8 literes) egyharmada után megint egy sor darabos sót teszünk, hogy a tököket eltakarja. S így még egyszer rélegezzük meg, végül az üveget szük szájáig töltjük meg jó tömötten és tovább egész szimlilig darabos sóval borítjuk, ekkor már hőlappapírral be is köthetjük s hűvös sötét helyen eltarthatjuk. Az uborkát jobb készel vágni, hogy a szeletek kissé vastagabbak legyenek, vagy ha lehet, a gyalut a rendesnél vastagabbra állítjuk be. Téli használatkor te vesszük a tetejéről a sót, amit később megint reászórunk. A használatra kerülő mennyiséget 2—3-szor hidegvízben kimostuk s utána vízbe rakjuk, hogy felesleges só kiázzon belőle, ami, ha már párszor kimostuk, rövidesen megtörténik. További elkészítése olyan mint friss állapotban. Igen kellemes ízű, ha az étellel kevés cukrot adunk hozzá.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Z. G. Az őszi árpát korán kell elvetni, hogy jól megbokrosodva kerüljön a télbe, különben a fagy kárt tehet benne. Készítse a talajt jól el és vesse el azonnal!

S. F. Az összefüledt búzát étkezési célokra alkalmassá teheti, a következő eljárással. Szelleje át többször egymásután az összefüledt búzát, közben pedig lapáttal többször lapátolja át lehetőleg szeles, száraz napokon. Az ilyen módon kezelt búzából egészen jóízű kenyeret lehet sütni, kell hozzá azonban vegyíteni egészséges búzát is. A megfüledt búzának a lisztjéből ugyanis nem lehet jó kenyérfélesztőt készíteni, csak akkor, ha abba egészséges búzából szár-

mazó lisztet is vegyítünk. Bizonyos, a kenyér jóságához szükséges vegyifolyamatok ugyanis csak akkor indulnak meg a gyenge minőségű kenyértésztaiban, ha abba kifogástalan minőségű búzából származó liszt is kerül.

R. I.-né. Ha krumplitáblájában teljesen leszáradt a növények levele és szára, ne hagyja tovább a gumókat a földben. A gumókat kiszedés után száraz, szellős helyen, de lehetőleg sötétben kell tartani s csak azután szabad arra a helyre tenni, ahol télen át fognak állani.

Cs. F. Hadikfalva. Lapunk múlt heti számában felvilágosítást közöltünk a székelyudvarhelyi ipari szakiskoláról. Ez az iskola éppen megfelelő volna a fia részére. Irjon az igazgató-sághoz s lapunkra való hivatkozással kérjen közelebbi felvilágosítást. A hátrálékos díjakat kérjük mielőbb beküldeni. A Mezőgazdasági Szemléből a kért mutatószámot ismételten megküldtük.

Minden községben adják elő a műkedvelők a „DÜSGAZDAG”

című bibliai szindarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szereshető meg.

Erdély egyetlen mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai ucca) 5.

Előfizelési díja egész évre csak 80 lei.

Tizennégy év óta küzd a
„MAGYAR NÉP”

a magyar nép kisebbségi jogaiért.

Aki a

„MAGYAR NÉP”-et

támogatja és terjeszti, az a magyarság
 boldogulását segíti elő

Székelyszóközvetítő

Hátrálékos előfizetőink felszólítását tovább folytatjuk s jelenleg a Háromszék és Hunyad vármegyében levő hátrálékosainkat szólítjuk fel, illetőleg mellékeljük lapjukhoz a kitöltött póstautalványt.

Többször felhívtuk olvasóink figyelmét arra a körülményre, hogy bevételeink nyáron szoktak a legkisebbek lenni. Örömmel állapítjuk meg, hogy olvasóink megértették felhívásunkat, és nagy számban küldték be hátrálékos előfizetési díjikat. Tekintettel arra, hogy az aradás és a cséplés mindenütt végetért, sőt már a gyümölcsből is tudnak pénzt szerezni előfizetőink, ismételten kérünk mindenkit, küldje be mielőbb előfizetési hátrálékait.

E. A. Csehétfalva, Sz. J. Mákófalva, Cz. J. Kémer, H. J. Szilágyosmlyó, T. L. Barót, V. J. Erzsébetváros, Sz. F. Csikszentdemokos.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

D. R. Tudósításának szívesen adunk helyet, képet azonban nem tudunk közölni. Már sokszor irtuk, hogy a Magyar Népnemzetei előállítására körforgó gépen történik és ezért fényképeket nem tudunk a Magyar Népnemzetei sokszorosítani.

B. M. Versei nem alkalmasok a Magyar Népnemzetei való közlésre. Nagyon sokat kell még tanulni, hogy jó verseket írhasson. A kéziratokat nem szoktuk megtartani, ezért nem küldhetjük vissza.

G. J. Székelyszentkirály. Ajánlatát elfogadjuk, csak kérjük ezután a díjat rendesen fizetni.

B. M. Kozmás. Ajánlatjuk Babits órá- és ékszereszt Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Ferdinand. Levélben hivatkozzék reánk.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. L. Pankota 1492 (levele szerint könyvelve), M. M. Alsósimánd 155, K. N. S. Bihardiószeg 155, ifj. M. K.-né Hegyközesatár 305, K. A. Csernátfalva 155, J. M. Bácsfalva 1416, B. D. Csikszentmárton 155, S. I. Gyimesbükk 155, G. A. Csikszereda 155, K. A. Csikszentmihály 155, A. F. Kilyénfalva 155, B. M. Kozmás 155, Sz. Gy. Gyergyószentmiklós 155, D. L. Barót 150, O. F. Kovászna 150, dr. T. A. Kézdivásárhely 85, Sch. Gy.-né Lónyai telep 150, K. J. Magyarózd 150, K. M. Válaszút 80, M. F. Nagysármás 155, Ifjusági E. Tordaszentlászló 80, D. S.-né Mezőkecsed 150, ifj. D. J. Magyardellő 150, K. J. Egeres 150, ifj. M. J. Kálmánd 160, H. F. Érszakácsi 150, M. J. Kraszna 150, M. J.-né Szamosujvár 85, G. I. Ujszentes 150, R. S. Torda 150 lej.

Terjesszük a
„Magyar Népnemzetei”-et!

Apróhirdetések

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj-Kolozsvár, Str. Grigorescu 112.

„Fecském-fecském” jelégét felkérem hirdetésem aktuális-e még! Válaszát ezuton „Érdeklődöknek!”

Eladó 6 magánjáró Hoffher Schrantz oséplőgarnitúra kifogástalan karban teljes felszereléssel, üzemben megtekinthető. Halmágyi György Aita-Mare-Nagyajta, jud. Treiscaune.

Egy 21 éves józanéletű egyén bármilyen zenetanfolyamra azonnali főlvételt keres. Cim a kiadóban.

40-60 éves asszonyt keresek mindeneknek kisebb plebániára. Cim a kiadóhivatalban.

Két iskoláslány teljes ellátást kaphat Pázmány Bélánál Cluj-Kolozsvár, Str. Tunarilor-Zápolya-u. 32.

Panct-Mezőpanit, jud. Mureș-i Gazdakör megvételre keres egy 10-16 soros, használt jókarban levő vetőgépet és vasékéket. Ajánlatokat kérünk. Az elnökség.

Ref. leánygimnáziummal szemben lakó özvegy papné gimnazista leányokat teljes ellátásra elfogad. Józsané, Bratiaau u. 4.